

UNIVERSITY OF MALAYA

Inleiding

In dit hoofdstuk geven we een meerjarig overzicht van baten en lasten per programma. Daarna volgt een uiteenzetting over de financiële positie van de gemeente. Aan het einde van dit hoofdstuk is een overzicht opgenomen van de incidentele lasten en baten.

Overzicht per programma

De onderstaande tabel geeft een totaalbeeld van de lasten en baten van de zeven programma's, waarbij de algemene dekkingsmiddelen apart zijn benoemd. In de tabel zijn de totaalbedragen opgenomen, zonder rekening te houden met de mutatie van de reserves. Daaronder worden de (geraamde) toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves weergegeven. De mutatie van de reserves is onderdeel van programma 1. Het resultaat betreft het (geraamde) resultaat na bestemming (begrotingsaldo).

Overzicht van baten en lasten	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten per taakveld						
Bestuur en bedrijfsvoering	-3.604	-4.084	-5.148	-5.114	-4.930	-4.901
Openbare Orde en Veiligheid	-1.393	-1.525	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
(Jeugd)zorg, gezondheidszorg en ondersteuning	-7.372	-8.652	-8.375	-8.104	-8.213	-8.138
Onderwijs, Sport en Cultuur	-3.539	-3.868	-2.954	-2.941	-2.929	-2.926
Werk, Inkomen, Economie en Recreatie	-7.427	-7.419	-6.115	-6.163	-6.309	-6.460
Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en volkshuisvesting	-3.072	-4.459	-2.604	-2.387	-2.399	-2.310
Beheer openbare ruimte, verkeer en vervoer	-6.864	-8.402	-8.917	-8.267	-9.597	-8.357
Algemene dekkingsmiddelen	-210	-215	-220	-225	-230	-234
Overhead	-7.208	-9.673	-8.468	-8.419	-8.412	-8.373
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	-35	-35	-35	-35	-35
Subtotaal lasten	-40.749	-48.333	-44.336	-43.156	-44.553	-43.234
Baten per taakveld						
Bestuur en bedrijfsvoering	1.560	890	965	994	1.012	981
Openbare Orde en Veiligheid	10	8	8	8	8	8
(Jeugd)zorg, gezondheidszorg en ondersteuning	391	496	318	318	318	318
Onderwijs, Sport en Cultuur	845	1.284	618	618	618	618
Werk, Inkomen, Economie en Recreatie	3.448	3.528	2.777	2.895	3.017	3.161
Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en volkshuisvesting	986	1.431	804	522	522	522
Beheer openbare ruimte, verkeer en vervoer	4.679	5.065	4.828	4.605	5.067	4.434
Algemene dekkingsmiddelen	28.689	31.064	31.884	30.231	30.132	30.230
Overhead	75	33	30	30	30	30
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Subtotaal baten	40.683	43.798	42.232	40.220	40.723	40.300
Totaal						
(saldo van lasten en baten)	-66	-4.535	-2.104	-2.936	-3.831	-2.934
Toevoegingen en onttrekkingen reserves						
Toevoegingen aan reserves	-2.158	-684	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	2.334	3.452	979	232	44	44
Totaal mutaties reserves	176	2.768	979	232	44	44
(saldo van toevoegingen en onttrekkingen)						
Resultaat	111	-1.768	-1.126	-2.704	-3.786	-2.889

Ontwikkeling van het vermogen

Het startpunt van de balanspositie is de Jaarrekening 2023. Voor de activa is gekeken naar de (geactualiseerde) meerjarige investeringsplanning. Voor de uitzettingen, liquide middelen, overlopende activa en overlopende passiva is een gemiddelde genomen van de bedragen van de afgelopen twee jaar. Op basis van het verwachte investeringsvolume is de verwachting dat het financieringsbehoefte toeneemt.

Bedragen per 31-12 (bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Activa						
vaste activa						
- immaterieel	-	-	-	-	-	-
- materieel	27.015	32.917	44.762	50.922	57.969	59.407
- financieel	1.393	1.383	1.374	1.366	1.357	1.348
vlottende activa						
- voorraden	-					
- uitzettingen < 1 jaar	8.048	7.260	7.260	7.260	7.260	7.260
- liquide middelen	259	254	254	254	254	254
- overlopende activa	5.142	4.684	4.684	4.684	4.684	4.684
Totaal activa	41.857	46.498	58.334	64.486	71.524	72.953
Passiva						
vaste passiva						
- eigen vermogen	18.807	16.122	15.144	14.911	14.867	14.823
- voorzieningen	4.538	3.744	4.010	3.293	3.395	3.155
- vaste schulden ≥ 1 jaar	10.824	19.183	31.731	38.833	45.813	47.526
vlottende passiva						
- schulden < 1 jaar	3.152	4.010	4.010	4.010	4.010	4.010
- overlopende passiva	4.536	3.439	3.439	3.439	3.439	3.439
Totaal passiva	41.857	46.498	58.334	64.486	71.524	72.953

Specificatie verloop reserves en voorzieningen

Reserves

Gespecificeerd verloop van de reserves <i>(bedragen € / 1.000)</i>	2024	2025			2026		
	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- kingen	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- kingen	Saldo
Weerstandsreserve	4.633	-	-	4.633	-	-	4.633
Algemene reserve (incl. begrotingssaldo)	5.967	-	-	5.967	-	-	5.967
Wegen	1.586	-	834	752	-	188	564
Bruggen	737	-	-	737	-	-	737
Monumentenfonds	100	-	-	100	-	-	100
Karakteristieke Landschapselementen / Lopik Meerwaard	398	-	-	398	-	-	398
Recreatie en toerisme	5	-	-	5	-	-	5
Kapitaallasten Nieuwbouw gemeentewerf	1.071	-	44	1.027	-	44	983
Ontheemden, vluchtelingen en asielzoekers	851	-	100	751	-	-	751
Onderwijshuisvesting	691	-	-	691	-	-	691
Totaal reserves	16.039	-	979	15.061	-	232	14.828
Gespecificeerd verloop van de reserves <i>(bedragen € / 1.000)</i>	2026	2027		2028			
	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- kingen	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- ingen	Saldo
Weerstandsreserve	4.633	-	-	4.633	-	-	4.633
Algemene reserve (incl. begrotingssaldo)	5.967	-	-	5.967	-	-	5.967
Wegen	564	-	-	564	-	-	564
Bruggen	737	-	-	737	-	-	737
Monumentenfonds	100	-	-	100	-	-	100
Karakteristieke Landschapselementen / Lopik Meerwaard	398	-	-	398	-	-	398
Recreatie en toerisme	5	-	-	5	-	-	5
Kapitaallasten Nieuwbouw gemeentewerf	983	-	44	939	-	44	895
Ontheemden, vluchtelingen en asielszoekers	751	-	-	751	-	-	751
Onderwijshuisvesting	691	-	-	691	-	-	691
Totaal reserves	14.828	-	44	14.784	-	44	14.740

Toelichting mutaties reserves

Algemene reserve:

De mutaties betreffen de verrekening van het begrotingssaldo.

Onderhoudsreserves:

Bij het vaststellen van meerjarige onderhoudsplannen gemeentelijke gebouwen zijn de onderhoudsreserves omgezet naar een voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen.

Wegen:

De reserve wegen wordt in 2025 ingezet voor de capaciteit beheerorganisatie projecten (€ 200.000). Daarnaast wordt in 2025 € 634.000 onttrokken als dekking voor de kosten van actualisatie van het MJOP.

Kapitaallasten nieuwbouw gemeentewerf:

Jaarlijks worden de kapitaallasten van de investering in nieuwbouw van de gemeentewerf onttrokken uit de hiervoor gevormde reserve.

Ontheemden, vluchtelingen en asielzoekers:

Ten behoeve van de kosten van het huisvesten van statushouders wordt in 2025 een bedrag van € 100.000 aan de reserve onttrokken.

Voorziening

Gespecificeerd verloop van de voorzieningen (bedragen x€1.000)	2024			2025			2026		
	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- kingen	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- kingen	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- kingen
Arbeidsrechtelijk verplichtingen / WGA gelden	132	20	2	150	20	20	150		
Debiteuren Sociale Zaken	251	-	-	251	-	-	251		
Dubieuze debiteuren	37	-	-	37	-	-	37		
Pensioenaanspraken (ex) wethouders	581	-	-	581	-	-	581		
Speelplaatsen	90	37	61	66	37	35	68		
Openbare verlichting	22	109	108	25	109	115	19		
Riolering	1.196	-	392	804	-	171	633		
Afval	3	-	3	-	-	-	0		
Verlofsparen	476	-	-	476	-	-	476		
Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	1.218	350	33	1.536	350	342	1.544		
Totaal voorzieningen	3.986	516	597	3.906	516	683	3.739		
	3.698			3.618			3.451		
Gespecificeerd verloop van de voorzieningen (bedragen x€1.000)	2026			2027			2028		
	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- kingen	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- kingen	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- kingen
Arbeidsrechtelijk verplichtingen / WGA gelden	150	20	20	150	20	20	150		
Debiteuren Sociale Zaken	251	-	-	251	-	-	251		
Dubieuze debiteuren	37	-	-	37	-	-	37		
Pensioenaanspraken (ex) wethouders	581	-	-	581	-	-	581		
Speelplaatsen	68	52	65	55	52	65	42		
Openbare verlichting	19	125	152	-8	125	118	-1		
Riolering	633	-	633	-	-	-	0		
Afval	-	-	-	-	-	-	0		
Verlofsparen	476	-	-	476	-	-	476		
Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	1.544	350	39	1.855	350	416	1.790		
Totaal voorzieningen	3.739	547	909	3.378	547	619	3.306		
	3.451			3.090			3.018		

Toelichting mutaties voorzieningen

Arbeidsrechtelijke verplichtingen/WGA gelden

Er wordt jaarlijks een bedrag toegevoegd aan de voorziening om eventuele (toekomstige) lasten te kunnen dekken. Deze voorziening kent een bovengrens van € 150.000. Omdat het van belang is om de jaarlijkse toevoeging structureel in de begroting op te nemen wordt vanaf 2025 ook een onttrekking aan de voorziening opgenomen.

Speelplaatsen

Bij vaststelling van het meerjarige onderhoudsplan speelplaatsen 2022-2026 is besloten om voor het te plegen (groot) onderhoud een voorziening in te stellen. Op basis van het onderhoudsplan is de toevoeging aan de voorziening berekend (een vast bedrag per jaar). Als gevolg van de actualisatie van het MJOP wordt de toevoeging met ingang van 2027 verhoogd. Jaarlijks wordt op basis van het onderhoudsplan een wisselend bedrag onttrokken voor het uit te voeren onderhoud.

Openbare verlichting

Bij vaststelling van het meerjarige onderhoudsplan openbare verlichting 2022-2026 is besloten om

voor het te plegen (groot) onderhoud een voorziening in te stellen. Op basis van het onderhoudsplan is de toevoeging aan de voorziening berekend (een vast bedrag per jaar). Als gevolg van de actualisatie van het MJOP wordt de toevoeging met ingang van 2027 verhoogd. Jaarlijks wordt op basis van het onderhoudsplan een wisselend bedrag onttrokken voor het uit te voeren onderhoud.

Riolering

De voorziening riolering is ingesteld om de rioolheffing op egaliseren en de kostendekking naar maximaal 100% te brengen. Als de opbrengsten uit de rioolheffing in een boekjaar hoger uitvallen dan de kosten wordt het verschil toegevoegd aan de voorziening. Vallen de kosten hoger uit dan de opbrengsten dan wordt het bedrag tot 100% kostendekking onttrokken. Naar verwachting gaat de voorziening riolering in 2027 naar nihil.

Afval

De voorziening afval is ingesteld om de afvalstoffenheffing op egaliseren en de kostendekking naar maximaal 100% te brengen. Als de opbrengsten uit de afvalstoffenheffing in een boekjaar hoger uitvallen dan de kosten wordt het verschil toegevoegd aan de voorziening. Vallen de kosten hoger uit dan de opbrengsten dan wordt het bedrag tot 100% kostendekking onttrokken. Naar verwachting gaat de voorziening afval in 2025 naar nihil.

Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen

Bij vaststelling van de meerjarige onderhoudsplannen groot onderhoud gemeentelijke gebouwen in 2023 is besloten om de drie reserves onderhoud (zwembad, sporthallen en overige gemeentelijke gebouwen) op te heffen en het saldo over te hevelen naar een nieuwe voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen. Op basis van de onderhoudsplannen is de toevoeging aan de voorziening berekend (een vast bedrag per jaar). Jaarlijks wordt op basis van de onderhoudsplannen een wisselend bedrag onttrokken voor het uit te voeren onderhoud.

(Vervangings-)investeringen

In de volgende tabel zijn de geplande vervangingsinvesteringen (bestaand beleid) opgenomen. Met het vaststellen van de Programmabegroting 2025-2028 autoriseert de gemeenteraad de bijbehorende kredieten voor het jaar 2025.

Programma	2025	2026	2027	2028
7 Beheer openbare ruimte, verkeer en vervoer				
Investeringen wegen	2.860.000	2.705.000	4.980.000	1.950.000
Investeringen bruggen	315.000	0	180.000	180.000
Investeringen oevers	2.335.000	1.045.000	1.460.000	515.000
Investeringen riolering	1.854.362	1.582.181	2.320.000	825.000
V-363-DV Fiat Doblo pick-up groen	29.000			
19-BJV-3 Daf FAG.CF75 vuilniswagen		200.000		
Totaal Investeringsprogramma	7.393.362	5.532.181	8.940.000	3.470.000

Financiële positie

De financiële positie van de gemeente Lopik wordt beïnvloed door de aanwezige reserves en toekomstige (financiële) risico's. Deze risico's worden periodiek benoemd. De mogelijkheden om risico's op te vangen zijn beperkt, gezien de lage onbenutte belastingcapaciteit en de stand van de algemene reserve. De mogelijkheid om risico's op te vangen hangt ook af van mogelijke beheersmaatregelen. De hoogte van de algemene reserve wordt beoordeeld in samenhang met de benoemde risico's en bijbehorende beheersmaatregelen.

Met de vaststelling van de 1e begrotingswijziging 2025 (denkrichtingen) wordt de belastingcapaciteit volledig benut. Hierdoor wordt het opvangen van structurele risico's zeer beperkt.

Kengetallen

In de Programmabegroting 2025-2028 zijn een aantal wettelijk verplichte kengetallen opgenomen, te

weten de

- a. schuldquote;
- b. netto schuldquote gecorrigeerd;
- c. solvabiliteitsratio;
- d. kengetal grondexploitatie;
- e. structurele exploitatieruimte;
- f. belastingcapaciteit.

De wettelijk verplichte kengetallen worden door alle gemeenten gepubliceerd. Daardoor is een vergelijking mogelijk. Uit de meerjarige presentatie kan een trend zichtbaar worden gemaakt. De kengetallen zijn opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen.

Algemene dekkingsmiddelen

Onvoorzien

Voor onvoorzien is structureel € 35.000 opgenomen. In de paragraaf weerstandsvermogen wordt een toelichting op de post onvoorzien gegeven.

Incidentele lasten en baten en structureel begrotingsaldo

	2025	2026	27	2028
Lasten	1.538.477	786.152	500.000	0
Programma 1	1.132.277	686.152	400.000	0
In stand houden formatie team Civiel	400.000	400.000	400.000	-
Actualisatie MJOP	634.400	188.275		
Extra incidenteel capaciteit 2024	97.877	97.877		
Programma 2	100.000	100.000	100.000	0
Continuering participatiecoach	100.000	100.000	100.000	-
Programma 4	100.000	0	0	0
Statushouders	100.000	-	-	-
Programma 6	206.200	0	0	0
Capaciteit beheerorganisatie projecten	206.200	-	-	-
Baten	484.400	188.275	0	0
Programma 1	484.400	188.275	0	0
Opschalingskorting	-450.000			
Onttrekking aan Reserve Wegen	200.000		-	-
Onttrekking aan Reserve Wegen (Actualisatie MJOP)	634.400	188.275	-	-
Onttrekking aan Reserve Ontheemden	100.000	-	-	-
Totaal	1.054.077	597.877	500.000	0

Structureel begrotingsaldo <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo lasten en baten	-2.104	-2.936	-3.831	-2.934
Saldo mutaties reserves	979	232	44	44
Begrotingssaldo totaal	-1.126	-2.704	-3.786	-2.889
Incidentele lasten en baten incl reserves (saldo)	1.054	598	500	-
Begrotingssaldo structureel	-72	-2.106	-3.286	-2.889
Resultaat				

Structurele exploitatieruimte <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Structureel begrotingssaldo (A)	-72	-2.106	-3.286	-2.889
Saldo van de baten (B)	42.232	40.220	40.723	40.300
Structurele exploitatieruimte (A/B x 100%)	-0,17	-5,24	-8,07	-7,17

